

RDA-kuvailun perusprosessi

RDA-verkkokoulutus 18.2.2016

Marja-Liisa Seppälä

Aineiston kuvailuun kuuluvat

- Manifestaation tiedot = julkaisu- ja tallennekohtaiset tiedot
- Ekspression tiedot = kieli- ja sisältötyyppikohtaiset tiedot
- Teoksen tiedot = eri kieliversioille, sisältötyypeille ja tallenteille yhteiset tiedot
- Kappaleen tiedot = aineistoyksikkö- ja kirjastokohtaiset tiedot

Aineiston kuvailussa eteneminen

- Kuvailu aloitetaan manifestaation tiedoista.
- Kuvailua jatketaan ekspression ja teoksen tietojen merkitsemisellä.
- Kuvailua täydennetään kappaleen tiedoilla ja viittauksilla toimijoihin, aiheisiin ja toisiin aineistoihin.

Manifestaation pakolliset tiedot (ydinelementit) kirja-aineistossa (RDA 0.6)

- Päänimeke
- Rinnakkainen päänimeke
- Muu nimeketieto (linjaus)
- Päänimekkeeseen liittyvä vastuullisuustieto
- Painostiedot
- Tieto nimetystä uudistetusta painoksesta
- Kustannuspaikka
- Kustantajan nimi
- Julkaisuaika
- Sarjatiedot
- Mediatyyppi (linjaus)
- Tallennetyyppi
- Laajuus
- Manifestaation tunniste

Sleep, health behaviours and weight among ageing employees
A follow-up study

Peppi Haario

ACADEMIC DISSERTATION

To be presented, with the permission of the Faculty of Medicine of the University of Helsinki, for public examination in Auditorium XII, University Main Building, on January 23rd 2015, at 12 o'clock noon.

Department of Public Health
Faculty of Medicine
University of Helsinki

Helsinki, Finland
2014

Nimiösivu

KANSALLISKIRJASTO

Päänimeke

- valinta:
  - RDA 2.2.2.2: valitaan päänimekkeeksi nimiösivulla esiintyvä pääasiallinen (RDA 2.3.2.1) nimeke
  - RDA 2.3.2.5: järjestyksessä ensimmäistä priorisoidaan (linjaus)
- merkitseminen:
  - RDA 2.3.1.4: merkitään siinä muodossa, missä se esiintyy tiedonlähteessä
- MARC21-formaatissa:
  - 245 10 \$a Sleep, health behaviours and weight among ageing employees

Sleep, health behaviours and weight among ageing employees

A follow-up study

Ote nimiösivulta

Muu nimeketieto

- Muu nimeketieto tarkoittaa päänimekkeen yhteydessä esiintyvää ja sille alisteista nimekettä.
- valinta:
  - linjattu ydinelementiksi
  - RDA 2.3.4.2: tiedonlähteenä ensisijaisesti päänimekkeen tiedonlähde
  - RDA 2.3.4.3: järjestyksessä ensimmäistä priorisoidaan (linjaus)
  - RDA 2.3.4.4: erikielisistä priorisoidaan päänimekkeen kielellä olevaa
- merkitseminen:
  - RDA 2.3.1.4: merkitään siinä muodossa, missä se esiintyy tiedonlähteessä.
- MARC21-formaatissa:
  - 245 10 : \$b a follow-up study

Päänimekkeeseen liittyvä vastuullisuustieto

- Vastuullisuustieto tarkoittaa tietoa päänimekkeeseen yhdistettävästä ja sisällöstä vastuussa olevasta toimijasta.
- valinta:
  - RDA 2.4.2.2: tiedonlähteenä ensisijaisesti päänimekkeen tiedonlähde
  - RDA 2.4.2.4: priorisoidaan päänimekkeen kielellä olevaa muotoa
  - RDA 2.4.1.5: kaikki eri rooleissa olevat nimet merkitään (linjaus)
- merkitseminen:
  - RDA 2.4.1.4: merkitään tiedonlähteessä olevassa muodossa mutta sitä voidaan lyhentää (linjaus)
- MARC21-formaatissa:
  - 245 10 / \$c Peppi Haario.

Sleep, health behaviours and weight among ageing employees

A follow-up study

Ote nimiösivulta

Peppi Haario

Kustannuspaikka

- valinta:
  - RDA 2.8.2.2: tiedonlähteenä ensisijaisesti kustantajan nimen tiedonlähde
  - RDA 2.8.2.4: järjestyksessä ensimmäistä priorisoidaan (linjaus)
  - RDA 2.8.2.5: erikielisistä priorisoidaan päänimekkeen kielellä olevaa
- merkitseminen:
  - RDA 2.8.1.4: merkitään tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa
  - RDA 2.8.2.3: merkitään sekä paikkakunta että laajempi hallintoalue, jos ne on mainittu tiedonlähteessä
- MARC21-formaatissa:
  - 264 1 \$a Helsinki, Finland

Department of Public Health
Faculty of Medicine
University of Helsinki

Ote nimiösivulta

Helsinki, Finland
2014

KANSALLISKIRJASTO

Kustantajan nimi

- valinta:
  - RDA 2.8.4.2: tiedonlähteenä ensisijaisesti päänimekkeen tiedonlähde
  - RDA 2.8.4: kaikkien tiedonlähteessä esiintyvien kustantajien nimet merkitään (linjaus)
  - RDA 2.8.4.6: kustantajan eri kielisistä nimistä priorisoidaan päänimekkeen kielellä olevaa muotoa
- merkitseminen:
  - RDA 2.8.1.4 ja 2.8.4.5: merkitään tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa ja järjestyksessä (linjaus)
  - RDA 2.8.4.3: merkitään (yleensä) yhteisön kaikki hierarkiatasot (linjaus)
- MARC21-formaatissa:
  - 264 1 : \$b Department of Public Health, Faculty of Medicine, University of Helsinki

Julkaisuaika

- valinta:
  - RDA 2.8.6.2: otetaan ensisijaisesti päänimekkeen tiedonlähteestä
  - RDA 2.8.6.6: pyritään välttämään ilmausta *julkaisuaika tuntematon* ja pyritään päättelemään julkaisuaika copyright-vuoden, valmistusajan tai jakeluajan perusteella (tarkemmin linjauksessa)
- merkitseminen:
  - RDA 2.8.1.4: merkitään tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa (ks. myös linjaus kohtaan 1.8.2)
- MARC21-formaatissa:
  - 264 1 , \$c 2014.

Sarjatiedot

- valinta:
  - RDA 2.12: sarjan nimeke ja numerointi ovat ydinelementtejä, myös sarjan ISSN-tunnus on linjattu ydinelementiksi
  - RDA 2.12.2.2: tiedonlähteenä on ensisijaisesti sarjan nimiösivu eli sivu jossa sarjan nimi esiintyy, toissijaisesti jokin muu aineiston lähde ja kolmanneksi jokin muu lähde
- merkitseminen:
  - RDA 2.12.1.4: merkitään tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa ja käytetään hakasulkeita, jos tieto saadaan aineiston ulkopuolelta (RDA 2.2.4)
  - Sovelletaan yleisiä nimekkeen merkitsemiseen liittyviä ohjeistuksia (RDA 2.3.2.4 ja RDA 2.3.2.5) eri kielisistä ja useista sarjanimekkeistä
- MARC21- formaatissa:
  - 490 10 \$a [Publications of public health. M], \$x 0355-7979 ; \$v [227]

Ote nimiösivun
kääntöpuolelta

ISSN 0355-7979

ISBN 978-952-10-9665-5

ISBN 978-952-10-9666-2 (pdf)

sarja

painettu julkaisu

digitaalinen julkaisu

Manifestaation tunniste

- valinta:
  - RDA 2.15.1.2: tiedonlähde mikä tahansa lähde
- merkitseminen:
  - RDA 2.15.1.4: merkitään määritellyn esitystavan mukaan
  - RDA 2.15.1.7: merkitään lyhyt lisäys erottamaan toisistaan useampi aineistossa esiintyvä tunniste
- MARC21-formaatissa:
  - 020 \$a 978-952-10-9666-2 \$q PDF

Sleep, health behaviours and weight among ageing employees: A follow-up study

[Show full item record](#)

[Download file](#)

PERMALINK

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-9666-2>

Title:	Sleep, health behaviours and weight among ageing employees: A follow-up study
Author:	Haario, Peppi
Contributor:	University of Helsinki, Faculty of Medicine, Hjelt Institute, Department of Public Health
Thesis level:	Doctoral dissertation (article-based)
Abstract:	<p>Insomnia symptoms and short sleep duration constitute a notable public-health problem. They impair wellbeing and are risk factors for several diseases, both of which may affect societal functioning.</p> <p>The aim of this study was to examine whether insomnia symptoms are associated with subsequent unhealthy behaviours and weight gain, and whether unhealthy behaviours and weight are associated with subsequent insomnia symptoms. Additionally, the aim was to examine whether sleep duration is associated with weight gain.</p> <p>The data were derived from the Helsinki Health Study cohort baseline and follow-up mail surveys. The baseline data were collected in 2000-2002 among employees of the City of Helsinki aged 40-60 (n=8960, response rate 67%). The follow-up data were collected in 2007 (n=7332, response rate 83%). Insomnia symptoms were measured on frequency about having trouble falling asleep, waking up at night, having trouble staying asleep and waking up tired after one's usual amount of sleep, all during the previous four weeks. The respondents were also asked about their average sleep duration week days. Unhealthy behaviours</p>

Mediatyyppi

- Mediatyyppi tarkoittaa aineiston käyttämiseen tarvittavan laitteen tyyppiä.
- valinta:
  - linjattu ydinelementiksi
  - RDA 3.2.1.2: tiedonlähteenä on ensisijaisesti aineisto itsessään
- merkitseminen:
  - RDA 3.2.1.3: merkitään pääosan mediatyyppi tai aineiston kaikki mediatypit, jos pääosaa ei voida määritellä (linjaus)
- MARC21-formaatissa:
  - 337 \$a tietokonekäyttöinen \$b c \$2 rdamedia

Tallennetyyppi

- Tallennetyyppi tarkoittaa aineiston tallennusvälineen muotoa.
- valinta:
  - RDA 3.3.1.2: tiedonlähteenä on ensisijaisesti aineisto itsessään
- merkitseminen:
  - RDA 3.3.1.3: merkitään pääosan tallennetyyppi tai aineiston kaikki tallennetyypit, jos pääosaa ei voida määrittellä (linjaus)
- MARC21- formaatissa:
  - 338 \$a verkkoaineisto \$b cr \$2 rdacarrier

Laajuus

- Laajuus tarkoittaa aineiston yksiköiden määrää ja tyyppiä.
- valinta:
  - RDA 3.4.1.2: tiedonlähteenä on ensisijaisesti aineisto itsessään
  - RDA 3.4.1.3: yksikön tyyppi valitaan tallennetyyppitermeistä tai tarvittaessa Metatietosanaston laajuuden yksikkötermeistä
- merkitseminen:
  - RDA 3.4.1.7: yksiköiden määrän lisäksi voidaan merkitä osayksiköiden määrä, jos sitä pidetään tärkeänä
- MARC21- formaatissa:
  - 300 \$a 1 verkkoaineisto (97 sivua)

				When sleep quality was examined, additionally adjusted for gender, total family income and financial stress	
Jausset et al. 2011	Men and women, n=9294	BMI/ Self-reported	Having difficulty initiating sleep, waking up several times during the night, early morning awakening/Self-reported	Multinomial logistic regression/ Socio-demographic, behavioural, clinical and sleep variables	In women, obesity was protective of two or three insomnia symptoms (OR 0.71 95% CI 0.52-0.98, OR 0.55 95% CI 0.39-0.78). In men, obesity was associated with a higher risk of having difficulty in initiating sleep

	Age: ≥ 65				(OR 2.70 95% CI 1.15-6.34).
Yan et al. 2011	Men and women, n=660 Age : >90	BMI/ Measured	The Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI) scale/ Self-reported	Multiple logistic regression/ Waist circumference, blood pressure, serum lipid/lipoprotein, blood sugar, uric acid, smoking, alcohol, tea, exercise, age, gender, daytime napping, cognitive function	There was no association between BMI and sleep quality.

Kuvailussa käytettävä kieli

- Suurin osa manifestaation kuvailuelementeistä merkitään tiedonlähteen kielellä (RDA 1.4)
  - Kuitenkin mm. mediatyyppi, tallennetyyppi, laajuus ja tunnisteiden lisäykset merkitään kuvailevan yhteisön kielellä.
- Suurin osa teoksen ja ekspression kuvailuelementeistä merkitään kuvailevan yhteisön kielellä (RDA 5.4)
  - Kuitenkin mm. teosten nimekkeet merkitään tiedonlähteen kielellä.
- Suurin osa toimijoiden kuvailuelementeistä merkitään kuvailevan yhteisön kielellä (RDA 8.4)
  - Kuitenkin mm. toimijoiden nimet merkitään tiedonlähteen kielellä.

Ekspression pakolliset tiedot kirja-aineistossa

- Nämä tiedot merkitään, jos tehdään **erillinen** tietue ekspressiosta:
  - Sisältötyyppi
  - Ekspression kieli
  - Sisällön kieli (linjaus)
  - Ekspression tunniste
  - Käytetty lähde (linjaus)
  - Tunnistamistaso (linjaus)
- MARC21-formaatin **bibliografiseen ”hybriditietueeseen”** merkitään näistä muut, paitsi ekspression tunniste, käytetty lähde ja tunnistamistaso.

Sisältötyyppi

- Sisältötyyppi tarkoittaa aineiston esitysmuotoa.
- valinta:
  - RDA 6.9.1.2: tiedonlähteenä mikä tahansa lähde
- merkintä:
  - RDA 6.9.1.3: merkitään vain aineiston olennaisimpien osien sisältötyypit
- MARC21-formaatissa:
  - 336 \$a teksti \$b txt \$2 rdacontent

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/152633/sleephea.pdf?sequence=1

Yle Klassinen / Klassista kahtee...

1. INTRODUCTION

We spend about a third of our lifetime asleep (Cappuccio et al. 2010b), and still there is surprisingly little understanding of why we need sleep (Sleepdex - Resources for Better Sleep). It is known that sleep is necessary for individual wellbeing and health maintenance. It is thus necessary for health, and humans can survive longer without food than without sleep (Sleepdex - Resources for Better Sleep).

Previous research on sleep focuses mainly on the cognitive and biological consequences of sleep loss, given the belief that sleep is purely for the brain. As early as in 1953 the sleep research pioneer Nathaniel Kleitman overthrew the belief that sleep was simply the cessation of most brain activity, showing that something active happens as well (Siegel 2003). About ten years later, in 1964, Hammond suggested that sleep may influence and also be influenced by health, reporting a U-shaped association between sleep duration and death (Hammond 1964). More recently, sleep research has focused on the nature of sleep on the level of the nerve cells (Siegel 2003), and is now broader and more diverse in scope.

Currently there is research interest in the health effects of sleep, and increasing awareness of the association between poor sleep and poor health (Ferrie et al. 2011). In the present epidemiological study, poor sleep refers, first, to insomnia symptoms such as difficulties in initiating and maintaining sleep as well as non-restorative sleep (Jenkins et al. 1988. Current

Options... W: 210,0 mm H: 297,0 mm X: 115,5 mm Y: 73,2 mm

9/97

Launch: 13:13

Ekspression kieli

- Ekspression kieli tarkoittaa kieltä, jolla teos on ilmaistu.
- valinta:
  - RDA 6.11.1.2: tiedonlähteenä mikä tahansa lähde
  - RDA 6.11.1.4: kaikki monikielisen ekspression kielet merkitään
- merkintä:
  - RDA 6.11.1.3: merkitään Kotoistus-hankkeen mukaisesti (linjaus)
  - RDA 6.11.1.4: monikielisen ekspression kielet merkitään merkittävyysjärjestyksessä
- MARC21-formaatissa:
  - 041 0 \$a eng

TIIVISTELMÄ

Unettomuusoireet ja lyhyt unen kesto ovat kansanterveysongelmia. Ne heikentävät hyvinvointia ja ovat monen sairauden riskitekijöitä ja saattavat vaikuttaa koko yhteiskunnan toimintaan.

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli tutkia, ovatko unettomuusoireet yhteydessä myöhempään terveyskäyttäytymiseen ja painonnousuun ja ovatko terveyskäyttäytyminen ja paino yhteydessä myöhempiin unettomuusoireisiin. Lisäksi tavoitteena oli tutkia, onko unen kesto yhteydessä painonnousuun.

Tutkimuksen aineistona käytettiin Helsinki Health Study -kohorttitutkimuksen perus- ja seurantakyselyä. Peruskysely kerättiin vuosina 2000-2002 Helsingin kaupungin 40-60-vuotiaiden työntekijöiden keskuudessa (n=8960, vastausaktiivisuus 67 %). Seurantakysely kerättiin vuonna 2007 (n=7332, vastausaktiivisuus 83 %). Unettomuusoireita mitattiin kysymällä nukahtamisvaikeuksia, vaikeuksia pysyä unessa ja heräilyä yöllä sekä heräämistä väsyneenä tavallisen yön jälkeen viimeksi kuluneiden neljän viikon aikana. Lisäksi tiedusteltiin keskimääräistä unen kestoa arkisin. Terveyskäyttäytymisen riskitekijöinä olivat alkoholin suurkulutus, humalahakuinen juominen, tupakointi, vähäinen vapaa-ajan liikunta sekä epäterveelliset ruokatavat. Paino määritettiin painoindeksinä (BMI), kilogrammoina ja painonnousuna seurannan aikana. Tilastollisina menetelminä käytettiin varianssianalyysia, logistista regressioanalyysia ja multinomiaalista regressioanalyysia.

Sisällön kieli

- Sisällön kieli tarkoittaa kieltä, jota on käytetty aineiston sisällön ilmaisemiseen.
- valinta:
  - linjattu ydinelementiksi: linjaus kumoaa kohdan 7.12.1.3 ohjeen (merkitään jos pidetään tärkeänä...)
  - RDA 7.12.1.2: tiedonlähteenä mikä tahansa lähde
- MARC21-formaatissa:
  - 041 0 \$b fin *Tiivistelmän tai abstraktin kieli*
  - 520 \$a Tiivistelmä suomeksi. *Huomautus sisällöstä*
  - *Tai* 546 \$a Tiivistelmä suomeksi. *Huomautus kielestä*

Teoksen pakolliset tiedot kirja-aineistossa

- Nämä tiedot merkitään, jos tehdään **erillinen** tietue teoksesta:
  - Teoksen ensisijainen nimeke
  - Teoksen tunniste
  - Tieto väitöskirjasta tai muusta akateemisesta opinnäytteestä (linjaus)
  - Käytetty lähde (linjaus)
  - Tunnistamistaso (linjaus)
- MARC21-formaatin **bibliografisen ”hybriditietueen”** kuvailuelementiksi merkitään näistä tiedoista vain tieto väitöskirjasta tai muusta akateemisesta opinnäytteestä.

Tieto väitöskirjasta tai muusta akateemisesta opinnäytteestä

- valinta:
  - linjattu ydinelementiksi, poislukien tieto akateemisesta oppiarvosta
  - RDA 7.9.1.2: tiedonlähteenä mikä tahansa lähde
  - merkitään seuraavat tiedot:
    - akateeminen oppiarvo (ei pakollinen tieto)
    - oppiarvon myöntäneen yhteisön nimi (yhteisö tai tiedekunta)
    - oppiarvon myöntämivuosi
- merkintä:
  - RDA 5.4: luvun 7 attribuutit merkitään sillä kielellä ja kirjoitusjärjestelmällä, jota kuvaileva yhteisö on sopinut käytettävän.
- MARC21-formaatissa:
  - 502 \$a Väitöskirja : \$c Helsingin yliopisto, \$d 2015.

ACADEMIC DISSERTATION

Ote nimiösivulta

To be presented, with the permission of the Faculty of Medicine of the University of Helsinki, for public examination in Auditorium XII, University Main Building, on January 23rd 2015, at 12 o'clock noon.

Teoksen auktorisoitu hakutieto esimerkkiaineistossa

- valinta:
  - RDA 6.27.1.2: teoksen auktorisoitu hakutieto muodostetaan henkilön auktorisoidusta hakutiedosta ja teoksen ensisijaisesta nimekkeestä
  - RDA 6.27.1.9: teoksen auktorisoidun hakutiedon yksilöimiseksi merkitään tarvittaessa lisäyksiä, esim. muoto, aika tai paikka.
- merkintä:
  - Teoksen ensisijainen nimeke tarkastetaan erillisestä teostietueesta.
  - Jos erillistä teostietuetta ei ole ja manifestaatio on alkukielinen julkaisu, tulkitaan manifestaation päänimeke teoksen ensisijaiseksi nimekkeeksi.
  - Henkilön auktorisoitu hakutieto tarkastetaan erillisestä henkilön auktoriteettitietueesta.

Teoksen auktorisoitu hakutieto esimerkkiaineistossa (2)

- MARC21-formaatin bibliografisessa tietueessa:
  - 100 1 \$a Haario, Peppi, \$d 1981- \$e kirjoittaja.
  - + 245 10 \$a Sleep, health behaviours and weight among ageing employees
- RDA:n mukainen merkintä:
  - Haario, Peppi, 1981-. Sleep, health behaviours and weight among ageing employees

Tekijän auktorisoitu hakutieto esimerkkiaineistossa

- valinta:
  - RDA 9.19.1.1: henkilön auktorisoitu hakutieto muodostetaan käyttämällä henkilön ensisijaista nimeä auktorisoidun hakutiedon perustana
  - nimeen voi tarpeen mukaan tehdä lisäyksiä kohtien 9.19.1.2-9.19.1.8 mukaisesti
    - linjaus kohtaan 9.19.1.3: merkitään henkilön syntymä- ja kuolinvuodet myös silloin kun niitä ei tarvita erottamaan saman nimisiä henkilöitä
- merkintä:
  - henkilön ensisijainen nimi, samoin kuin nimen yksilöimiksi mahdollisesti tarvittavat lisäykset, tarkastetaan henkilön erillisestä tietueesta
- MARC21-formaatissa:
  - 100 1 \$a Haario, Peppi, \$d 1981- \$e kirjoittaja.

Ekspression auktorisoitu hakutieto esimerkkiaineistossa

- valinta:
  - RDA 6.27.3: ekspression auktorisoitu hakutieto muodostetaan teoksen auktorisoidusta hakutiedosta ja yhdestä tai useammasta ekspression elementistä, kuten:
    - sisältötyypistä, ajankohdasta, kielestä tai muusta ominaispiirteestä
- merkintä:
  - ekspression elementit tarkastetaan ekspression erillisestä kuvailusta
  - jos erillistä ekspressiotietuetta ei ole, otetaan ekspression elementit MARC21-formaatin bibliografisesta tietueesta, jos ne on saatavilla

Ekspression auktorisoitu hakutieto esimerkkiaineistossa (2)

- MARC21-formaatin bibliografisessa tietueessa:
  - 100 1 \$a Haario, Peppi, \$d 1981- \$e kirjoittaja.
  - + 245 10 \$a Sleep, health behaviours and weight among ageing employees
  - + 041 0 \$a eng -> englanti
- RDA:n mukainen merkintä:
  - Haario, Peppi, 1981-. Sleep, health behaviours and weight among ageing employees, englanti

Pakolliset ensisijaiset suhteet

- RDA:n mukaan auktorisoitujen hakutietojen muodostaminen ei ole pakollista, mutta tietyt viittaukset kuvailun kohteiden välillä ovat pakollisia (ydinelementtejä).
- Ensisijaiset suhteet tarkoittavat viittauksia yhden aineiston sisällä teoksen, ekspression, manifestaation ja kappaleen välillä.
- Pakolliset viittaukset (RDA 17.3):
  - manifestaatiosta teokseen, jos ekspressiosta ei ole erillistä kuvailua
  - manifestaatiosta ekspression, jos on useita samaan teokseen liittyviä ekspressioita

Pakolliset ensisijaiset suhteet (2)

- MARC21-formaatin bibliografisessa tietueessa:
  - viittaukset teokseen ja ekspressioon on yhdistetty samaan viittaukseen
  - erillistä teosviittausta ei tehdä
  - esim. jos esimerkkiaineistosta olisi ruotsinkielinen versio ja tätä versiota kuvailtaisiin:
    - 100 1 \$a Haario, Peppi, \$d 1981- \$e kirjoittaja.
    - + 240 10 \$a Sleep, health behaviours and weight among ageing employees, \$l ruotsi
      - [_____ viittaus teokseen _____]
      - [_____ viittaus ekspressioon _____]
- 245 10 \$a Sömn, hälsobeteende och ....

Pakolliset viittaukset aineistosta toimijoihin

- Toimijat tarkoittavat tässä henkilöä, sukua ja yhteisöä.
- valinta:
  - aineiston ensisijaista tiedonlähdettä (ks. RDA 2.2.2) priorisoidaan
- Pakolliset viittaukset:
  - RDA 19.2: teoksesta teoksen tekijään (creator)
  - RDA 19.3: teoksesta teokseen liittyvään muuhun henkilöön, sukuun tai yhteisöön
    - jos tämän henkilön, suvun tai yhteisön auktorisoitua hakutietoa on käytetty muodostettaessa teoksen auktorisoitua hakutietoa
  - linjaus kohtaan RDA 20.2: ekspressiosta ekspression tekijään, jos ekspression tekijä on toimittaja, sovittaja, käänntäjä tai sanoittaja

Peppi Haario

ACADEMIC DISSERTATION

Ote nimiösivulta

To be presented, with the permission of the Faculty of Medicine of the University of Helsinki, for public examination in Auditorium XII, University Main Building, on January 23rd 2015, at 12 o'clock noon.

Department of Public Health
Faculty of Medicine
University of Helsinki

KANSALLISKIRJASTO

Pakolliset viittaukset aineistosta toimijoihin (2)

- MARC21-formaatin bibliografisessa tietueessa:
  - 100 1 \$a Haario, Peppi, \$d 1981- \$e kirjoittaja.
- Jos esimerkkiaineistosta olisi ruotsinkielinen versio, merkittäisiin ruotsinkielisen version kuvailuun viittaus myös kääntäjään:
  - MARC21-formaatin bibliografisessa tietueessa:
    - 700 1 \$a Svensson, Sven, \$d 1965- \$e kääntäjä.

Pakolliset viittaukset toisiin aineistoihin

- Viittaukset toisiin aineistoihin tarkoittavat suhteita teosten välillä, ekspressioiden välillä, manifestaatioiden välillä ja kappaleiden välillä.
- valinta:
  - tiedonlähteenä mikä tahansa lähde
- Pakolliset viittaukset:
  - teosten väliset suhteet: kokonaisuus-osa-suhde on pakollinen tietyissä kokoomateoksissa ja sarja-aineistoissa (linjaus kohtaan 25.1)
  - ekspressioiden väliset suhteet: kaikki sarja-aineiston suhteet ja tiettyjen kokoomateosten ekspressioiden kokonaisuus-osa-suhteet pakollisia (linjaus kohtaan 26.1)
  - manifestaatioiden väliset suhteet: jäljenteiden välinen suhde (linjaus kohtaan 27.1)
    - jäljenne: aineiston tarkka kopio, tuotettu mekaanisilla tai elektronisilla välineillä

Ote nimiösivun
kääntöpuolelta

ISSN 0355-7979

ISBN 978-952-10-9665-5

ISBN 978-952-10-9666-2 (pdf)

sarja

painettu julkaisu

digitaalinen julkaisu

Pakolliset viittaukset toisiin aineistoihin (2)

- MARC21-formaatin bibliografisessa tietueessa:
  - kokonaisuus-osa-suhde (teos):
    - 830 0 \$a Kansanterveystieteen julkaisuja. \$n M, \$x 0355-7979 ; ‡v 227.

Pakolliset viittaukset aiheeseen

- teoksen ja aihe-entiteetin välisen suhteen muodostaminen
= teoksen sisällönkuvailu
- RDA 23.1.4: Aiheeseen viitataan useimmiten aiheen auktorisoidulla hakutiedolla, joka voi olla kontrolloitu aihetermi, niiden yhdistelmä tai luokituskaavion luokka.
- RDA 23.3: Vähintään yksi viittaus teoksesta aiheeseen on pakollista merkitä.
- MARC21:n bibliografisessa tietueessa:
  - 650 7 \$a terveyskäyttäytyminen \$2 ysa
  - 080 \$a 613

Esimerkkiaineisto MARC21-formaatissa

- RDA:n pakolliset elementit RDA-kuvailuprosessin mukaisessa järjestyksessä

Manifestaatio:

245 10 \$a Sleep, health behaviours and weight among ageing employees : \$b a follow-up study / \$c Peppi Haario.

264 1 \$a Helsinki, Finland : \$b Department of Public Health, Faculty of Medicine, University of Helsinki, \$c 2014.

490 10 \$a [Publications of public health. M], \$x 0355-7979 ; \$v [227]

020 \$a 978-952-10-9666-2 \$q PDF

337 \$a tietokonekäyttöinen \$b c \$2 rdamedia

338 \$a verkkoaineisto \$b cr \$2 rdacarrier

300 \$a 1 verkkoaineisto (97 sivua)

Esimerkkiaineisto MARC21-formaatissa (2)

Ekspressio:

336 \$a teksti \$b txt \$2 rdacontent

041 0 \$a eng \$b fin

546 \$a Tiivistelmä suomeksi

Teos:

502 \$a Väitöskirja : \$c Helsingin yliopisto, \$d 2015.

Esimerkkiaineisto MARC21-formaatissa (3)

Viittaukset:

- manifestaatio -> teos
  - 100 1 \$a Haario, Peppi, \$d 1981- \$e kirjoittaja.
  - + 245 10 \$a Sleep, health behaviours and weight among ageing employees
- teos -> tekijä
  - 100 1 \$a Haario, Peppi, \$d 1981- \$e kirjoittaja.
- teos -> teos (osa-kokonaisuussuhde)
  - 830 0 \$a Kansanterveystieteen julkaisuja. \$n M, \$x 0355-7979 ; ‡v 227.
- teos -> aihe
  - 650 7 \$a terveyskäyttäytyminen \$2 ysa
  - 080 \$a 613

Esimerkkiaineiston muut kuin pakolliset RDA-elementit

- **Manifestaatio:**
  - Laitteisto- ja järjestelmävaatimukset (RDA 3.20):
    - 538 \$a Internet-yhteys.
  - URL-osoite (RDA 4.6):
    - 856 40 \$u <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-9666-2> ‡y Linkki verkkojulkaisuun
- **Viittaukset:**
  - Viittaus muuhun ilmiasuun (RDA 27.1): (manifestaatioiden välinen suhde)
    - 776 08 \$i Painettu: \$z 978-952-10-9665-5
    - 530 \$a Julkaistu myös painettuna.

Kiitos!

marja-liisa.seppala@helsinki.fi

Kuvailusääntöpalvelun osoite: kuvailusaannot-posti@helsinki.fi

Kuvailusääntöpalvelun sivut: <https://www.kiwi.fi/display/Kuvailusaantopalvelu>